

TRİTİKALE YETİŞTİRİCİLİĞİ

Hazırlayan: Arş. Gör. Dr. Seda AKBAY TOHUMCU

Sunum İçeriđi

Tritikalenin nemi

Tritikalenin İklim ve Toprak İsteği

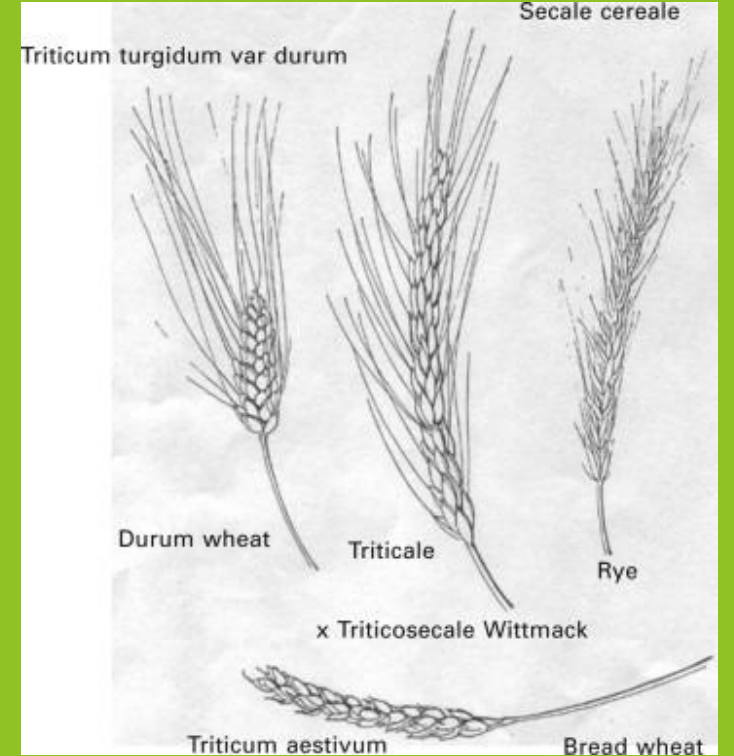

Tritikale Yetiştiriciliği

Tritikalenin Önemi

- ▶ Tritikale, buğday x çavdar melezlemesinden elde edilmiş bir tahıldır.
- ▶ Buğday üretimi için uygun olmayan alanlarda yetiştirilebilmekte arpa, buğday ve yulafthan daha yüksek verim verebilmektedir.
- ▶ Bu durum tritikalenin topraktan daha iyi yararlanma yeteneğinde olması, değişen çevre koşullarından daha az etkilenmesinden kaynaklanmaktadır.
- ▶ Tritikalenin kıraç alanlara adaptasyonu ve verimi makarnalık buğdaydan; soğuk, asitli, tuzlu topraklarda yetişme özelliği ise çavdardan gelmektedir.

Tritikalenin Önemi

- ▶ Tritikale otlakilerde yeterince gelişmenin olmadığı geç sonbahar ve erken ilkbaharda, hayvanların yem ihtiyacına otlatılma suretiyle karşılık verebilir.
- ▶ Bazı tritikale çeşitleri otlatmaya dayanıklıdır, otlatıldıktan sonra yeniden tane olarak hasat edilebilir.
- ▶ Tritikale, diğer tahıllarda olduğu gibi baklagil yem bitkileriyle karışım olarak yetiştirilerek kaliteli yeşil yem üretilebilir.

Tritikalenin Önemi

- ▶ Tritikalenin tanesinin kırışık, yalnız başına kullanıldığında ekmek kalitesinin yetersiz, üretiminin az olması nedeniyle tritikalenin pazarı oluşmuş değildir.
- ▶ Yem olarak ya da ekmek ununa katkı olarak kullanılması önerilmektedir.
- ▶ Ülkemizde hayvanlarımızın ihtiyacı olan kaba yemin karşılanmasında, meraların aşırı otlatılmasının önlenmesinde ve erozyon kontrolünde önemli katkıları olabilecek bitkilerden birisidir.
- ▶ Besin maddesi noksanlığı görülen tarlalarda, bazı hastalıkların görüldüğü problemlili tarım alanlarında buğday ve arpadan daha iyi sonuç vermektedir. Bu gibi problemlili alanlarda buğday ve arpa 200-250 kg/da tane verimi verirken, tritikaleden 400 ile 500 kg/da arasında tane verimi alınmaktadır.

Tritikalenin İklim ve Toprak İsteği

- ▶ Tritikale bitkisi olumsuz iklim ve toprak koşullarında bile yüksek verime sahip bir bitkidir.
- ▶ Soğuk ve kurak şartlara dayanıklılığı fazladır.
- ▶ Tritikale yetersiz yağış alan kurak tarım alanlarına iyi uyum gösterir ve diğer tahıllara göre birim alandan daha yüksek tane verimi verir.
- ▶ Ayrıca tuzlu tarım alanlarında, molibden, çinko gibi mikro besin maddesi noksanlığı görülen tarlalarda buğday ve arpadan daha iyi sonuç vermektedir.

Tritikale Yetiştiriciliği

- ▶ Toprak hazırlığı sonrası tritikale ekimi, İç Anadolu ve Trakya yöresinde Ekim ayında, Akdeniz- Ege sahil kuşağı ve Güneydođu Anadolu'da ise Kasım ve Aralık aylarında yapılabilir.
- ▶ İğdir için Ekim ayında tritikale ekimi yapılabilir.
- ▶ Ekimin mibzer ile yapılması verimi artırıcı bir etkindir. Tritikalede ekim derinliğinin 5-6 cm olması idealdir.
- ▶ Dekara 20 kg tohum atılması yeterli olmaktadır.
- ▶ Gerek duyulursa ekim öncesi tohumlar sistemik ilaçlarla sürme gibi hastalıklara karşı ilaçlanmalıdır.

Tritikale Yetiştiriciliği

- ▶ Gübreleme:
- ▶ Kuru kořullar için dekara 12 kg, sulu kořulda ise 14 kg saf azotlu gübre tavsiye edilmektedir.

Tritikale Yetiştiriciliği

- ▶ Diğer serin iklim tahıllarına göre su ihtiyaçı açısından dayanıklı yapıya sahip bir bitkidir.
- ▶ Ekim sırasında tohumların çimlenmesi için toprağın nemli olması gerekmektedir, bu neme sahip olmayan topraklar ekim öncesi sulanmalı ve ekim toprak tavında iken yapılmalıdır.
- ▶ Yüksek tane verimi alınabilmesi için sapa kalkma ve süt olum döneminde sulama yapılması gerekmektedir.

Tritikale Yetiştiriciliği

- ▶ Tritikale bitkisinde yabancı ot mücadelesi bitkinin 2-4 yapraklı olduğu dönemde yapılmalıdır.
- ▶ Tritikale tarımında yabancı ot mücadelesi iyi şekilde sağlanırsa, verimi ortalama %30'a kadar arttırmak mümkündür.

Tritikale Yetiştiriciliği

- ▶ Tane üretimi için yetiştirilen tritikalede verim kaybı olmaması açısından hasat dönemi önemlidir. Yüksek kalitede tane elde etmek için de erken ya da geç hasadın yapılmamasına özen gösterilmelidir. Erken hasat yapılırsa genelde daneler buruşuk olur, hasatın geciktiği durumlarda ise tane dökülür ya da iklime göre bitkilerde yatma meydana gelebilir.
- ▶ Tritikale hayvan besleme amacı ile yetiştirildiğinde verim ve kalite bakımından en uygun hasat döneminin süt olum dönemi olduğu yapılan pek çok çalışmada belirlenmiştir.

Tritikale Yetiştiriciliği

- ▶ İğdır'da Tatlıcak-97 çeşidi kullanılarak yürütülen çalışmamızda;
- ▶ Süt olum döneminde hasat edilen tritikalenin;
- ▶ Bitki boyu ortalaması 120.3 cm,
- ▶ Yaş ot verimi 3522 kg/da,
- ▶ Kuru ot verimi 1111 kg/da,
- ▶ Ham protein oranı %7.83 olarak belirlenmiştir.
- ▶ Tritikalenin hayvancılık potansiyelinin yüksek olduğu İğdır için kaba yem ihtiyacının karşılanması bakımından alternatif bir yem bitkisi olacağı düşünülmektedir.

TEŐEKKÜRLER

